

PRAXE VYBRANÝCH OBORŮ HYGIENY VČETNĚ DALŠÍCH
METODICKÝCH PŘÍSTUPŮ

12.	HYGIENA KOMUNÁLNÍ	9
	Tomáš B u ř i l	
12.1	Schéma kapitoly	9
12.2	Klíčová slova, nejdůležitější pojmy a definice	10
12.3	Terénní šetření v komunální hygieně	10
12.4	Hodnocení hygienického stavu a provozu veřejných saun	11
12.5	Hygienické šetření v provozovnách péče o pleť	11
12.6	Hygienické šetření v holičstvích a kadeřnictvích	12
12.7	Hygienické šetření v bytových jednotkách	12
12.8	Základní hygienické požadavky na hromadné ubytování	16
12.9	Činnost obvodního lékaře v oblasti komunální hygieny	18
12.10	Literatura	19
13.	HYGIENA VÝŽIVY	20
	Anna A u j e z d s k á	
13.0	Schéma kapitoly	20
13.1	Hygienické vyšetřování poživatin	21
13.1.1	Odběr vzorků poživatin k hygienickému vyšetření	22
13.1.2	Smyslové (senzorické) hodnocení poživatin	23
13.1.3	Laboratorní vyšetřování poživatin	28
13.1.4	Hodnocení výsledků smyslového a laboratorního vyšetřování poživatin	29
13.1.5	Hygienická hodnota poživatin	29
13.1.6	Cizorodé látky v poživatinách	32
13.1.7	Mykotoxiny	38
13.2	Hodnocení výživy člověka	40
13.2.1	Metody stanovení energetické hodnoty potravy	41
13.2.2	Stanovení biologické hodnoty potravy inventurní metodou	43
13.2.3	Hodnocení energetické a biologické hodnoty potravy	43
13.2.4	Výživové doporučené dávky	44
13.2.5	Tabulky výživových hodnot potravin	54
13.2.6	Metoda posuzování pestrosti stravy	62
13.3	Vyšetřování a hodnocení výživového stavu kolektivů	65
13.3.1	Zjišťování a hodnocení somatometrických údajů	66
13.3.2	Vyšetřování klinických příznaků	80
13.3.3	Laboratorní vyšetření	84
13.3.4	Sledování spotřebních dat potravin	88
13.3.5	Hodnocení výživového stavu	88

13.4	Hygienické požadavky na zařízení společného stravování (ZSS)	89
13.5	Hygienické šetření v zařízeních na výrobu, zpracování a distribuci potravin	96
13.6	Literatura	103
14.	HYGIENA DĚTÍ A DOROSTU Otakar K l e i n	105
14.1	Schéma kapitoly	105
14.2	Klíčová slova, nejdůležitější pojmy a definice	106
14.3	Biologický věk dítěte	115
14.3.1	Kostní a zubní věk	115
14.3.2	Metoda zjištění zubního věku	116
14.4	Hodnocení somatického stavu a vývoje dětských a dorostových souborů	117
14.4.1	Zásady antropometrického měření	118
14.4.2	Somatoskopie	119
14.4.3	Výško-hmotnostní index (Kapalín)	119
14.4.4	Určení a klasifikace vzrůstu dle Kapalína	120
14.4.5	Určení a klasifikace somatotypu "proporcionality" dle Kapalína	120
14.4.6	Hodnocení výško-hmotnostních údajů	128
14.4.7	Stanovení střední výšky rodičů a korekce výšky dětí podle výšek rodičů (dle Prokopce)	131
14.4.8	Sekvenční analýza u Kapalínovy metodiky	131
14.4.9	Test normality rozložení výběrového souboru a odhad aritm. prům. (\bar{x}) a směr. odchylky (s) grafickou metodou	134
14.5	Hodnocení aktuální (okamžité) reakce dítěte na průběh hodiny tělesné výchovy (tělesného cvičení)	139
14.6	Schéma "Záznamu hygienického šetření v kolektivním zařízení pro děti a dorost"	142
14.7	Literatura	144
15.	PSYCHODIAGNOSTICKÉ TESTY V HYGIENICKÉ PRAXI Otakar K l e i n	146
15.1	Schéma kapitoly	146
15.2	Klíčová slova	147
15.3	Nejdůležitější pojmy a definice	147
15.4	Skupinové hodnocení psychomotorického vývoje dětí od tří do třicetišesti měsíců v zařízeních kolektivní péče (Klein-Jozífko)	148
15.5	Orientační verbální a grafický test školní zralosti (Kern-Jirásek)	153
15.6	Hodnocení psychomotorického vývoje (PMV) dětí od tří do šesti let dle Jiráska (pro děti z mateřských škol)	157

	Strana
15.7	Mentální věk dle Goodenoughové 160
15.8	Další psychodiagnostické testy 163
15.9	Literatura 165
16.	HYGIENA ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ 166
	Ivana H o l c á t o v á
16.0	Schéma kapitoly 166
16.1	Klíčová slova, pojmy a definice 166
16.2	Základní šetření 167
16.3	Nemoci z povolání a nozokomiální nákazy 167
16.3.1	Nozokomiální nákazy 168
16.3.2	Nemoci z povolání 168
16.3.3	Výskyt infekční hepatitidy 170
16.4	Práce s biologickým materiálem 170
16.5	Pracovníci ve zdravotnictví 171
16.6	Režim oddělení 171
16.7	Stravování ve zdravotnických zařízeních 173
16.8	Zápis šetření ve zdravotnickém zařízení 173
16.9	Literatura 174

HYGIENA PRÁCE

17.	METODY HODNOCENÍ PRACOVNÍHO PROSTŘEDÍ A PRÁCE 176
	Sylvie Z n o j e m s k á
17.0	Klíčová slova 176
17.1	Hygienická inspekce 177
17.2	Objektivní vyšetření pracovního prostředí 179
17.3	Profesiografická a časová analýza práce 181
17.3.1	Profesiografie 181
17.3.2	Časová analýza práce 182
17.4	Literatura 193
18.	SKUPINOVÉ VYŠETŘENÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU PRACUJÍCÍCH 194
18.1	Skupinové klinické vyšetření pracujících 194
	Sylvie Z n o j e m s k á
18.1.1	Doplňkové vyšetření kožní 196
18.1.2	Literatura 199
18.2	Fyziologické metody hodnocení pracovní a tepelné zátěže 199
	Petr J a n ů
18.2.1	Zjišťování a hodnocení energetického výdeje při práci 200

18.2.2	Zjišťování a hodnocení kardiovaskulární námahy	210
18.2.3	Zjišťování a hodnocení termoregulační námahy	216
18.2.4	Literatura	219
19.	EXPOZIČNÍ TESTY A BIOTRANSFORMACE XENOBIOTIK	220
	Zdeněk M á d l o	
19.1	Schéma kapitoly	220
19.2	Klíčová slova	220
19.2.1	Nejdůležitější pojmy a definice	220
19.3.1	Definice expozičních testů	221
19.3.2	Druhy expozičních testů	221
19.4.1	Biotransformace xenobiotik	221
19.4.2	Biotransformační reakce cizorodých látek	222
19.4.3	Význam biotransformací	223
19.5	Teoretické aspekty biologických expozičních testů	224
19.5.1	Vstup xenobiotik do organismu	224
19.5.2	Transport xenobiotik v organismu	224
19.5.3	Kinetika xenobiotik	225
19.6	Vyjadřování výsledků biologických expozičních testů	226
19.7	Limity pro biologický materiál užívané v hygieně práce	227
19.8	Expoziční testy a jejich používání pro hygienické účely	228
19.9.1	Chemické karcinogeny	229
19.9.2	Metabolické aktivity prokarcinogenních látek	230
19.9.3	Směrnice o hygienických zásadách pro práci s chemickými karcinogeny	231
19.9.4	Metody monitorování u osob exponovaných karcinogenním a mutagenním látkám	233
19.10	Přehled expozičních testů	234
19.11	Literatura	237
20.	KATEGORIZACE PRACOVIŠŤ, RIZIKOVÁ PRACOVIŠTĚ, PROTOKOL ŠETŘENÍ	238
	Sylvie Z n o j e m s k á	
20.0	Klíčová slova	238
20.1	Kategorizace pracovišť	239
20.2	Riziková pracoviště	257
20.3	Literatura	259

21.	PRÁCE A PRACOVIŠTĚ ZAKÁZANÁ ŽENÁM, TĚHOTNÝM ŽENÁM A MATKÁM DO KONCE 9. MĚSÍCE PO PORODU A MLADISTVÝM	261
	Otakar K l e i n	
21.1	Schéma kapitoly	261
21.2	Klíčová slova a nejdůležitější pojmy a definice	262
21.2.1	Mladiství pracovníci	262
21.2.2	Zařazení mladistvých pracovníků	262
21.2.3	Výjimky ze zákazu práce mladistvých	262
21.2.4	Zákazy prací a pracovišť zakázaných mladistvým	262
21.2.5	Nadlimitní břemeno	264
21.3	Pracovní podmínky žen	266
21.4	Pracovní podmínky mladistvých	268
21.5	Pracovní úraz	269
21.6	Postup při hodnocení pracovního prostředí a vhodnost zařazení mladistvých (inspekce - záznam)	270
21.7	Literatura	273
22.	MUTAGENEZA	274
	Ivana H o l c á t o v á	
22.0	Schéma kapitoly	274
22.1	Klíčová slova, nejdůležitější pojmy	274
22.2	Definice, význam základních pojmů	275
22.3	Základní testy	276
22.3.1	Prokaryonta	277
22.3.2	Eukaryonta	278
22.3.3	Testy na savcích	278
22.3.4	Vliv na populace	279
22.3.5	Hodnocení testů	280
22.4.1	Amesův test	280
22.4.2	Spot - test	281
22.5	Literatura	283
23.	TOXIKOLOGIE LD ₅₀	285
	Otakar K l e i n , Milada F i š e r o v á	
23.1	Schéma kapitoly	285
23.2	Třídy toxicity látek a srovnávací látky jednotlivých tříd toxicity	285
23.3	Klíčová slova a nejdůležitější pojmy a definice	285
23.4	Výpočet LD ₅₀ dle Thomson-Weilové	288
23.5	Výpočet LD ₅₀ dle Behrense	293
23.6	Literatura	295

24.	UKAZATELE ZDRAVOTNÍHO STAVU V HYGIENICKÉ PRAXI	296
	Otakar Klein	
24.1	Schéma kapitoly	296
24.2	Klíčová slova a nejdůležitější pojmy a definice	296
24.3	Vybrané ukazatele	296
24.4	Nemocnost dětí v kolektivních zařízeních	297
24.4.1	Nemocnost respiračními chorobami	297
	Kotulán	
24.4.2	Nemocnost dětí v jeslích	298
24.5	Literatura	299
25.	EKONOMIE A ZDRAVOTNÍ STAV	300
	Hana Kleinová	
25.1	Schéma kapitoly	300
25.2	Klíčová slova a nejdůležitější pojmy a definice	300
25.3	Současný stav problematiky	300
25.4	Metodický přístup	301
25.5	Příklad výpočtu ekonomických ztrát z nemocnosti	303
25.6	Limity metodik	304
25.7	Literatura	305